

Elektronisk Reprint af: Enhedslisten – den røde og grønne fælleslistes – minimumsgrundlag.
Vedtaget af bestyrelsen 1.februar 1990.
Lokaliseret i Enhedslistens Nyhedsbrev , nr. 1 – marts 1990.
Copyright: Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv.

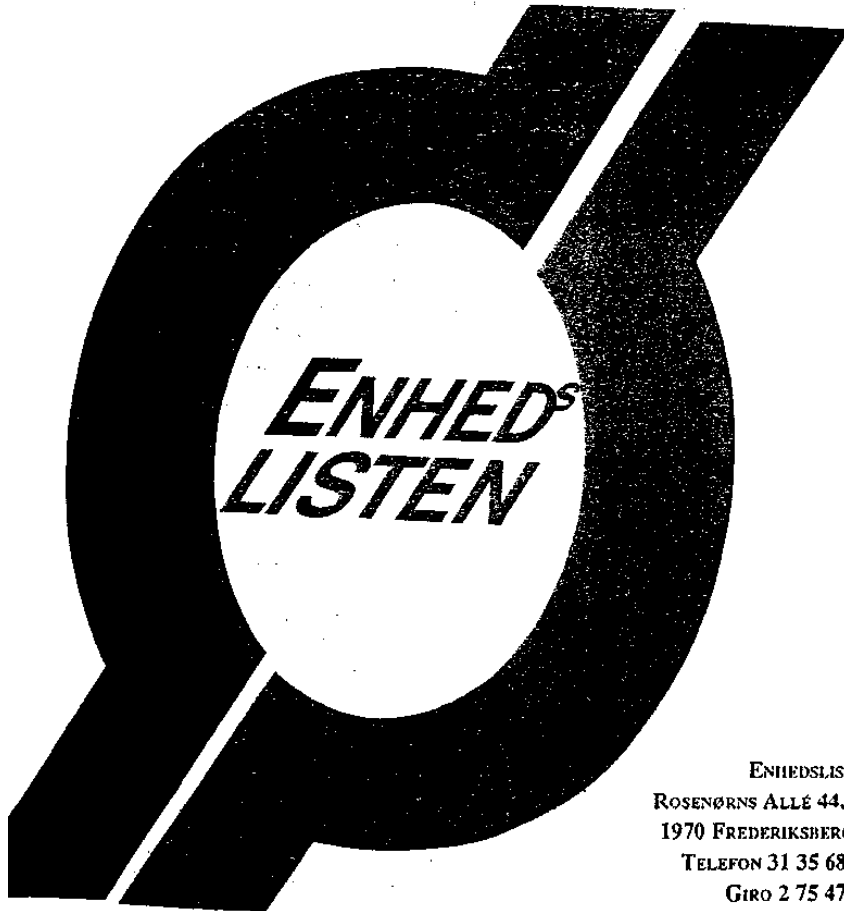

NYHEDSBREV

33 596

Nr. 1 MARTS 1990

Indeholder: Minimumsgrundlag 1/2 1990

ENHEDSLISTEN
ROSENØRNS ALLÉ 44, ST.
1970 FREDERIKSBERG C
TELEFON 31 35 68 57
GIRO 2 75 47 38

ENHEDSLISTEN - DEN RØDE OG GRØNNE FÆLLESLISTE MINIMUMSGRUNDLAG

Forord

Efter folketingsvalget i 1988 tog VS, SAP og DKP initiativ til mere konkrete diskussioner om en fælles opstilling til folketinget. Resultatet blev stiftelsen af Enhedslisten, den røde og grønne fællesliste. Underskrifter til opstilling blev indsamlet i løbet af sommeren 1989 og Enhedslisten er nu opstillingsberettiget til folketinget I december holdt Enhedslisten sit første årsmøde, hvor grundlaget blev diskuteret.

Her blev det også slået fast, at forudsætningen for Enhedslistens succes er, at det lykkes at inddrage de mange tilhængere af socialistisk demokrati, der ikke er organiseret i partierne.

Enhedslisten vil sikre, at der i folketinget kan skabes et rødt og grønt alternativ til Schlüter. Desuden vil Enhedslisten bidrage til at sikre, at mindst 30 mandater i det kommende folketing vil kræve folkeafstemning om yderligere dansk suverænitetsafgivelse til EF.

Enhedslisten vil bidrage til politisk fornyelse gennem en øget enhed i arbejderbevægelsen og mellem alle folkelige kræfter. Dette opbygges ikke kun i folketinget, men også gennem fælles aktiviteter udenfor.

Med Enhedslisten vil det være muligt at bryde valglovens spærregrænse og sikre, at flest mulige røde og grønne og progressive stemmer bliver repræsenteret i folketinget.

Samarbejdet i Enhedslisten bygger på princippet om, at deltagerne er ligeværdige og politisk og organisatorisk suveræne. Men samarbejdet udtrykker også en vilje til fælles politiske aktiviteter og til at være ansvarlige overfor det fælles minimumsgrundlag

A. Global ansvarlighed. Bedre miljø og trafikpolitik.

Aktiv dansk indsats for at efterleve anvisningerne i Brundtland-rapporten om miljø og udvikling. International indsats mod drivhus-effekten, nedbrydningen af ozonlaget, jorderosion og for bevarelse af regnskoven.

Global og international indsats for nedrustning, ny økonomisk verdensorden, økologisk bæredygtig udvikling og brud med blind økonomisk vækst og imperialistisk udbytning.

Grundlæggende omlægning af produktion, transport og forbrug i Danmark i retning af grøn vækst, kollektiv trafik, økologisk landbrug, alternativ energi og halvering af energiforbruget inden år 2020.

En af de største enkeltsyndere og forurenere er privatbilen. Derfor er det nødvendigt at tage initiativer, der kan udbygge den kollektive trafik og overflødig gøre privatbilen. Første skridt er:

- bedre og billigere kollektiv trafik.
- kraftige begrænsninger af privatbilismen.
- stands bilbroen over Storebælt. Færdiggør jernbaneforbindelsen.

. Nej til gennemførelse af den nordiske storkapitals og EF's Scan-Link-planer, der vil fremme biltransport og øge forureningen. Nej til bilbro over Øresund og Østersøen.

Brud med EF's skadelige miljø- og landbrugspolitik.

Princippet om at forurenere betaler skal gennemføres mere konsekvent overfor erhvervslivet. Tvivlen skal komme miljøet til gode og bevisbyrden overføres

til forurenere både ved godkendelser, fastsættelse af grænseværdier og sager om overholdelse af miljøkrav. Virksomhederne skal hensætte en del af overskuddet til miljøforbedringer og indføre en renere teknologi. Miljøfarlige stoffer og materialer skal forbydes. Affald skal genbruges. Afgiftslettelser på blyfri benzin, økologisk landbrug fritages for afgifter o.l.

B. Aktiv dansk fredspolitik. Nej til NATO-politikken.

Aktiv dansk indsats for afspænding, sikkerhed, fuldstændigt atomprøvestop, atomvåbenfrihed, nedrustning, og løsning af menneskehedens store problemer. Stop for oprustning og militarisme. Fjernelse af fremmede tropper og baser.

Afvikling af NATO, Warszawapagten og andre militære blokke. Overførsel af rustningsmilliarderne til miljø og udvikling. Nej til stormagts-diktater og magtdemonstrationer. Løsning af konflikter med fredelige midler. Styrkelse af FN som globalt freds- og sikkerhedssystem og som forum for samarbejde mellem verdens nationer. Fremme af ligeberettiget økonomisk samarbejde mellem nord og syd. Fjernelse af den 3. verdens gældsbyrde. Det vil bl.a. øge disse landes muligheder for at foretage investeringer der kan redde regnskoven, stoppe jorderosionen og andre miljøproblemer. Stop for politisk indblanding gennem Verdensbanken og Den Internationale Valutafond og andre former for imperialistisk udplyndring. Solidaritet med bevægelser for fred, miljø social og national befrielse. En aktiv og solidarisk dansk bistandspolitik uafhængigt af er-

hvervsinteresser.

Dansk indsats mod USAs og NATOs fortsatte oprustnings- og afskrækkelsespolitik. Nej til atomvåben-modernisering og offensive våbensystemer og militærdoktriner. Klare danske krav til NATO-landene om positive nedrustningsvar på Sovjetunionens ensidige nedrustnings-skrift. Nej til styrket blokpolitik i Europa gennem Vestunionen og EFs politiske samarbejde. Ja til nedrustning og fælles sikkerhed i Europa fra Ural til Atlanterhavet.

Selvstændig dansk og nordisk fredspolitik for atomvåbenfrihed i Norden og Østersøen, for sikkerhed og nedrustning i de nordlige havområder.

Afvikling af Danmarks nuværende militære integration i USAs og NATOs oprustnings- og blokpolitik. Stop for byggeri af hangarer, depoter, bunkers og andre NATO-anlæg på dansk område. Opsigelse af forstærkningsaftalerne. Overførsel af ressourcer fra militære til civile formål. Anerkendelse af det grønlandske folks ret til at afgøre base- og sikkerhedspolitikken på Grønland. Afvikling af radaranlæg i Thule, der er opført i strid med ABM-traktaten. Målet er at få Danmark ud af NATO.

C. Ja til ligeberettiget internationalt samarbejde. Nej til EF-unionen. Ud af EF.

Vor tids udfordringer gør internationalt samarbejde nødvendigt på næsten alle områder. Menneskehedens store problemer kan ikke løses i en verden med nationalt snævt syn, lukkede grænser, fjendebilleder og fremmedhad. Danmark må lægge øget vægt på samarbejdet i FN, Eu-

ropa, Norden, Østersøområdet og i alle andre sammenhænge.

I EF fungerer samarbejdet på stormagternes og pengemagtens betingelser. De overnationale institutioner giver de store lande mulighed for at nedstemme de små Markedskræfterne udfolder sig frit til skade for miljøet. Pengemagten udnytter arbejdskraftens og kapitalens frie bevægelighed til at undergrave arbejderbefolkningens sociale, demokratiske og faglige landvindinger i de enkelte lande.

Danmark må derfor sige nej til yderligere integration i EF-samarbejdet og søge EF-medlemskabet erstattet med en samarbejdsaftale mellem Danmark og EF. Enhedslisten vil bekæmpe ethvert skridt i retning af en politisk og monetær union. Enhedslisten forlanger folkeafstemning om valutaunionen.

Mens murene falder i Østeuropa, er de politiske ledere i vest i fuld gang med at bygge dem op. EFs svar på Østeuropas åbne døre og tilbud om ligeværdigt samarbejde, er at lukke sig inde i en ny imperialistisk blok afskåret fra og vendt mod omverdenen - EF-Unionen.

Ethvert EF-forsøg på at forringe overenskomstforhold, miljøregler eller den sociale standard må afvises. Arbejdsgiverne må tvinges til at aflønne udenlandsk arbejdskraft efter gældende danske overenskomster. Det internationale Skibsregister og andre ordninger, der legaliserer underbetaling af udenlandsk arbejdskraft, må ophæves. Markedskræfternes og pengemagtens frie spil må uanset direktiver fra EF modvirkes af dansk lovgivning, der beskytter miljøet, lønmodtagernes og de mindre erhvervsdrivende økonomiske, sociale og demo-

kratiske interesser.

Enhedslisten støtter de folkelige opgør med de autoritære systemer i Østeuropa. Vi støtter de kræfter i både Øst- og Vesteuropa, der vil skabe socialistisk demokrati. Herunder sikring af de demokratiske rettigheder: ytringsfrihed, strejke- og demonstrationsfrihed, ret til at danne forskellige politiske partier, sikring af det enkelte menneskes retsstilling.

Vi støtter de, der i Øst og Vest kæmper for et ændret samfund, hvor befolkningens demokratiske organisering træder i stedet for såvel bureaukratisk kommandøkonomi, som markedsøkonomiens ulighed, for sociale rettigheder, socialistisk demokrati og løsning af menneskehedens og klodens kolossale problemer.

D. Nej til fremmedhad og racisme.

Sikring af asylret i Danmark for folk, der flygter fra krig og undertrykkelse af demokrati og menneskerettigheder. Ophævelse af de stramninger i udlandingsloven, der lukker Danmarks grænser for mennesker på flugt. Asylansøgninger skal færdigbehandles i løbet af 3 måneder. Asylansøgere må fremover ikke anbringes i fængsler eller under fængselslignende forhold.

Aktiv dansk indsats i FNs internationale flygtningearbejde. Nej til dansk tilslutning til en fælles EF-flygtningepolitik.

Dansk indsats for al modvirke årsagerne til de store flygtningeproblemer gennem støtte til friheds-, freds- og anti-imperialistiske bevægelser, der kæmper for fred, demokrati og menneskerettigheder i deres hjemlande og gennem støtte til

politiske freds løsninger af regionale krige og konflikter, der sikrer de berørte befolkningers nationale og sociale interesser.

Stop for diskrimination på grund af national oprindelse, hudfarve og religion. Fremme af dialog, kulturel forståelse og gensidig berigelse mellem danskere og de mange grupper af indvandrere og flygtninge.

Aktiv modstand mod alle former for racisme, nazisme og fremmedhad. Nej til udtryk som "de rødbede farvede" og "bekvemmelighedsflygtninge", der giver det yderste højre ammunition til al styrke fremmedhadet.

E. Reel ligestilling mellem kønnene.

Reel og ikke kun formel ligestilling mellem kvinder og mænd. Lige løn og lige ret til uddannelse, arbejde og advancement. Samfundsmæssig indsats for børnefamiliernes levevilkår og omsorgen for børn og gamle.

Afvisning af enhver privatiserings- og nedskæringspolitik, der svækker kvindernes økonomiske og sociale uafhængighed.

F. Udvidelse af faglige, sociale og demokratiske rettigheder.

Demokrati er befolkningens aktive deltagelse for at varetage deres egne og fællesskabets interesser. Alle politiske og byråkratiske begrænsninger af demokratiet må afskaffes.

Det politiske demokrati må udvides. Valglovens diskrimination af de mindre partier afskaffes. Politimæssig registre-

ring af politiske opfattelser stoppes. Chikane mod alternative miljøer som Christiania må ophøre. Medieverdenen må demokratiseres og ikke styres af pengemagten gennem reklamefinansiering.

Demokratiet på arbejdspladserne, det faglige demokrati og retten til medbestemmelse over egne løn- og arbejdsforhold må sikres. Arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet må afskaffes. Der må siges nej til statslige tvangsindgreb mod fagbevægelsens strejke- og aktionsret. Arbejdsretten må afskaffes. Tillidsmænd må beskyttes mod forfølgelse fra virksomhedsledelsen. Arbejdsledelseskassernes tilknytning til fagbevægelsen fastholdes. Styringen af arbejdsanvisningen og kontrol skal tilbage til fagbevægelsen. Sikkerhedsrepræsentanten skal forhåndsorienteres om enhver forandring af produktionen og indførelse af nye stoffer og materialer. De faglige klubber skal have ret til at afvise enhver forandring af produktionen og ethvert nyt stof/materiale, der kan være til skade for arbejdsmiljøet og det ydre miljø

Ansatte som påtager sig borgerligt ombud skal være beskyttet mod afskedigelse på linie med tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter.

G. Arbejde til alle. Demokratisering af produktionen.

Sikring af alles ret til arbejde og deltagelse i samfundsmæssige aktiviteter.

Offentlig produktion, grønne projekter, flere boliger, byfornyelse, udbygning af den offentlige sektor. Enhedslisten arbejder for at kommunal fuldmagtens begrænsninger for kommunal produktion brydes. Sparede understøttelsesmid-

ler skal tilbageføres til kommuner og andre institutioner, som iværksætter offentlig produktion eller anden beskæftigelse.

Støtte til kravet om 35 timers arbejdsuge for at sikre arbejde til flere og aflaste familierne. Flere ressourcer til børnene. Brug af de ældre erfaringer. Uddannelse og meningsfyldt arbejde til de unge. Fuldstændig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Stop for byråkratisk overvågning af de arbejdsløse.

S top for pengemagtens spekulation og skallen og vullen med virksomhederne. Demokratisk kontrol med de økonomiske dispositioner, der træffes af koncerner, banker, forsikringsselskaber, pensionskasser og andre fonde. Det offentlige, fagbevægelsens, de ansattes og forbrugernes ret til reel indflydelse på økonomi og produktion må sikres som en lige så selvfølgelig menneskeret og demokratisk ret som retten til at ytre sig og forsamle sig frit. Derfor må Socialdemokratiets ØD/OD-forslag og andre lignende modeller for samarbejde mellem kapitalen og lønarbejderne afvises.

Den traditionelle krisepolitik har spillet fallit. Problemerne løses ikke gennem indkomspolitik og andre indgreb mod lønmodtagerbefolkningen og den offentlige sektor. Der må ske en demokratisering af produktionslivet og finanssektoren.

H. Uddannelse til alle.

Uddannelsessystemet skal fortsat fastholdes som en offentlig sektor, byggede på reel lige adgang for alle.

Folkeskolen skal være et lokalt kulturcenter, der ledes af et samarbejde mellem

brugergrupper og medarbejdere. Undervisningen skal bygge på kollektivitet og samarbejde frem for konkurrence og eksamensræs.

Uddannelse er en af nøglerne til sikring af de arbejdendes indflydelse og deltagelse på arbejdspladsen og i samfundslivet. Derfor må fagbevægelsens krav om Betalt Frihed til Uddannelse gennemføres.

Tilstrækkelige midler til kvalificering og uddannelse af arbejdsløse og bistandsmodtagere.

Adgangsbegrænsning fjernes fra de videregående uddannelser og uddannelses- og erhvervsvejledningen forstærkes. EFG etableres som den eneste hovedvej for faglig uddannelse og mesterlæren afskaffes. Basisåret forstærkes bevilingsmæssigt og indholdsmæssigt. Praktikpladserne sikres gennem lovgivning med påbud til arbejdsgiverne.

HF skal bevares som et alternativ til gymnasiet. Voksenuddannelsescentrene med almen voksenuddannelse og enkeltfags-HF skal styrkes og fastholdes som selvstændige uddannelsesinstitutioner.

Alle former for uddannelsesskat/brugerbetaling skal bekæmpes.

Overalt i uddannelsessystemet fra folkeskolen og til universitet skal alle brugere og ansatte udfolde en solidarisk selvforvaltning.

I. En god og demokratisk offentlig sektor.

Sikring af befolkningens lige og frie adgang til uddannelse, kultur, sundhedsydelser, tryghed i alderdom og andre sociale goder gennem fastholdelse og ud-

bygning af en god og demokratisk offentlig sektor.

Skattereform, der lægger øgede byrder på formuer, spekulations- og kapitalgevinster, fjerner fradragsfiduser, bygger på princippet om progression og letter skattebyrden på almindelige løn- og arbejdsindkomster.

Pensionssystemet må bygge på en skattefinansieret folkepension, der sikrer alle en tryk alderdom. Der må siges nej til skattebegunstigelse af forsikringssystemer og til arbejdsmarkedspensionsordninger, fordi de er et redskab for tvangsopsparing og skaber stor social ulighed blandt de ældre.

Demokratisering af den offentlige sektor. Reel indflydelse til brugere og ansatte, f.eks. ved udarbejdelse af de årlige budgetter. Afskaffelse af byråkrati og umyndiggørelse. Udbygning af det lokale selvstyre på grundlag af fastholdelse af ydelser og standarder. Afvisning af Schlüter-regeringens forsøg på at misbruge tanker om decentralisering til nedskæringer og forringelser.

Stop for pengemagtens offensiv for at nedbryde de dele af den offentlige sektor, der sikrer befolkningens sociale goder. Stop for tilpasningen til kapitalkræfternes frie spil i EFs Indre Marked.

J. Et arbejderalternativ - et folkeligt rødt og grønt alternativ til Schlüter. Politik på en ny måde i Folketinget.

Schlüters højreorienterede regering må skiftes ud. Der er brug for en ny regering, der bygger på arbejderbevægelsen, fredsbevægelserne, miljøbevægel-

serne og andre folkelige bevægelser i stedet for at indrette sig efter oprustningens, pengemagtens og konkurrencerådets interesser. Enhedslistens mandater i Folketinget vil blive brugt til at fremme et sådant regeringsalternativ.

Socialdemokratiet er en del af arbejderbevægelsen og har mange flere berøringsflader til fredsbevægelserne og andre folkelige bevægelser end de borgerlige partier. Derfor vil Enhedslistens mandater pege på det største arbejderparti, socialdemokratiet, som leder af regerings-forhandlingerne.

Enhedslisten vil konsekvent arbejde for, at der bliver dannet en regering, der fører rød og grøn politik og baserer sig på arbejderpartierne mandater. Enhedslisten vil støtte alle politiske initiativer til gavn for nedrustning, miljø, demokrati,

retssikkerhed, arbejde, kultur, sociale og andre folkelige interesser. Enhedslisten er imod korridoraftaler, pakkeløsninger og regeringssamarbejde henover midten, hvor der sættes ud af folkelige interesser for at opnå politiske aftaler med borgerlige partier.

Enhedslisten vil slå for, at Folketingets arbejde bliver præget af folkeligt engagement og folkelige synspunkter og modvirke parlamentariske arbejdsformer præget af parti taktisk profilering og politiske aftaler henover hovedet på befolkningen. Der må føres politik på en ny måde i dialog med befolkningen for at fremme deltagelse i det politiske liv og modvirke politikerlede og ligegyldighed.

Vedtaget af bestyrelsen
den 1. februar 1990.
